

LJUBLJANSKI ŠKOFIJSKI LIST

Letnik LXXVI. Ljubljana, 20. decembra 1939.

Štev. 11.

Izhaja mesečno. — Leto 1939. — Naročnina: 50 Din letno.

75.

Za 30 letnico Apostolstva sv. Cirila in Metoda — poživimo to apostolsko bratovščino!

V prepričanju, da je skrb za močno versko življenje katoličanov v naši diaspori za jugoslovanske katoličane praktično eden izmed najvažnejših načinov, kako delati za namene ACM, je odbor ACM ob 30-letnici te apostolske bratovščine sklenil, da ACM z vsemi silami podpre dušnopastirsko delo v naši diaspori. Z veseljem sem ta sklep potrdil ter odboru še posebej naročil, naj stori vse, da se bo ta sklep mogel s čim večjim uspehom tudi dejansko izvesti.

Katoliški verniki, ki bivajo razkropljeni med našimi drugoverskimi sodržavljani, nujno potrebujejo naše pomoči in podpore, da se versko ne izgube. Zanje je treba v prvi vrsti veliko, veliko moliti. Nujno pa jim je treba tudi poskrbeti duhovnikov in drugih sredstev, da bodo lahko svoje versko prepričanje ne samo v srečo ohranili, marveč ga tako v zasebnem kakor v javnem življenju tudi dejansko pokazali. Naših katoličanov, razkropljenih med drugoverci, ne sme bitisram, da so katoličani! Zato jim moramo s složnim, organiziranim delom pomagati, da si ohranijo in pomnože svojo versko samozavest, da dobe o pravem času primeren verski pouk. To je silno široko, strogo versko, apostolsko polje, ki potrebuje mnogo požrtvovalnih sodelavcev, a tudi mnogo velikodušne gmotne pomoči iz katoliškega zaledja.

Naši junaški slovenski duhovniki, ki z velikimi osebnimi žrtvami in napori vršé apostolsko službo med katoličani, razkropljenimi v naši državi med drugoverci, si na vse načine prizadevajo, da bi naše ljudi ohranili pravi veri in Cerkvi. Toda premalo je še delavcev in gmotna sredstva, s katerimi morejo razpolagati, so le prevečkrat popolnoma nezadostna. Priznati je treba, da katoliška domovina v tem pogledu še ni storila vse svoje dolžnosti.

Usodne posledice ima vsaka izguba na verskem polju v diaspori. Zavedajmo se, da poveriskem življenju naših katoličanov v diaspori drugoverci presojuje našo vero in Cerkev v celoti! Kako silna odgovornost za nas, če katoličani v diaspori zaradi naše zanikrnosti ne samo ne morejo vršiti svojih verskih dolžnosti, kakor je treba, ampak celo drugoverce potrjujejo v njihovem slabem mnenju o katoliški veri in Cerkvi! Iz navedenih razlogov je pa tudi razvidno, kako pereče in nujno je poslanstvo, ki ga mora vršiti Apostolstvo sv. Cirila in Metoda v naši diaspori.

Apostolstvo sv. Cirila in Metoda je v ljubljanski škofiji zadnja leta po mnogih župnijah nazadovalo. Jasno je, da v takem stanju organizacija svoje vzvišene, po božji Previdnosti ji poverjene naloge ne more vršiti, kakor je treba. Zato se mora Apostolstvo sv. Cirila in Metoda po vseh župnijah, kjer je začelo hirati ali zastajati, vnoveč okrepiti in organizirati, v župnijah pa, kjer je popolnoma zastalo ali ga pa sploh nikoli ni bilo, naj se na novo oživi ter vpelje. Treba je z vso vnemo smotrno izvesti podrobno organizacijo oziroma reorganizacijo Apostolstva sv. Cirila in Metoda po vseh slovenskih župnijah ljubljanske škofije.

V ta namen gg. dušnim pastirjem naročam:

1. V vsaki župniji ali večjem kraju naj se izberejo najprej zanesljivi in požrtvovalni poverjeniki ali poverjenice, ki naj jih dušni pastir pouči o namenih in pomenu ACM ter dela za pomoč naši diaspori. Poverjeniki bodo nabirali člane po sistemu desetnij ter redno pobirali članarino. Nabiralne pole razpošilja župnim uradom Škofijska pisarna, kateri se pošiljajo tudi članski prispevki in točni naslovi poverjenikov. Poverjeniki naj širijo tudi glasilo ACM »Kraljestvo božje«.

2. Gg. dušni pastirji naj na logah ACM s posebnim ozirom na diasporo vernikom večkrat govoré: v pridigah, pri shodih, pri verskem in stanovskem pouku, pri društvenih predavanjih. Vernike naj redno opozarjajo na potrebo molitve in žrtev ter dejavne, tudi gmotne podpore za namene ACM in za katoličane v diaspori. Poskrbijo naj, da se po verskih društvih, zlasti v fantovskih in dekliških Marijinih družbah, osnujejo delovni odseki ACM za pomoč katoličanom v diaspori.

3. Župnijske organizacije ACM ter odseki ACM v Marijinih družbah naj pod vodstvom dušnih pastirjev vsako leto priredijo propagandne prireditve v prid ACM in katoličanom v diaspori: skioptična predavanja, akademije s posebnim ozirom na potrebe naše diaspore. Škofijsko vodstvo ACM bo za te prireditve pripravilo primernega gradiva.

V Ljubljani, dne 6. decembra 1939.

† Gregorij,
škof.

76.

Bratovščina svete Družine.

Stiska in skrb tlačita svet. V krvavi zarji se obetajo nove razmere, staro se drobi in ruši. V vélikem svetu se ruši s truščem, v malem — družinskem — na tihem, a vztrajno. Dušni pastir, ki ima odprte oči, lahko opazuje, kako gine patriarhalno družinsko življenje s svojo skromnostjo in zadovoljnostjo, samozatajevanjem in vdanostjo oblasti, nrvnostjo in vernostjo. Otrok ni več dragulj družine, zakonska zvestoba je le še za medene tedne, zaupanje v močno roko božjo vzbuja le posmeh. Ali je še živa po naših podeželskih domovih jutranja in večerna molitev, molitev pred jedjo in po jedi — ta nežna, vsak dan nova vez med družino in Bogom? Ali je še tiha sreča preprostih src v nedeljski službi božji in praznovanju Gospodovih dni? Ali je še najvestnejša vseh obveznosti do samega sebe velikonočna spoved in sv. obhajilo? Ah, kako je ponekod že

vse to omajano, da se Bog usmili, nestalno, če ne že zoprno in iz zakladnice družinskih vrednot izločeno! Obscuratum est aurum... dispersi sunt lapides sanctuarii in capite omnium platearum. Od vzhoda in severa pa brije strupena burja, ki grozi uničiti vse, kar je še božjega po naših domovih. Kaj storiti?

»Kadar se cerkve zapirajo, kadar se križ meče iz šol in učilnic, ostane kot po previdnosti božji družina zadnje in v nekem oziru nedotakljivo zatočišče krščanskega življenja.« (Pij XII. v okrožnici »Summi Pontificatus«.)

Da bi ostale družine širom škofije versko trdne in moralno zdrave, Vam, gospodje, že leta naročam: v vsako družino, kjer najdete količkaj naklonjenosti, bratovščino sv. Družine in v vsako župnijsko cerkev podobo sv. Družine! Kdo drugi naj nam reši krščanskega duha po družinah, če ne zgledi od Boga postavljene nezareške družine?

Ali ima moje prizadevanje uspehe? Iz zapisnika osrednjega škofijskega vodstva razvidim, da je od 275 župnij naše škofije vpeljana bratovščina sv. Družine le v 164 župnijah. Pa še od teh pošlje letno poročilo redno komaj 20 župnij, nekatere župnije tudi po več let zapored nič. Do 1. decembra t. l. je došlo od 164 župnij, ki imajo bratovščino vpeljano, letno poročilo le od 82 župnij. Kje so ostale? Ali se tam vestno vodi ta tako potrebna Družba? Se li izvrši vsako leto na nedeljo sv. Družine tako zaželena obnova posvečenja sv. nazareški Družini? Je v župni cerkvi podoba sv. Družine? Imajo včlanjene družine doma vsaj majhno podobo sv. Družine? Opravlja pred njo vsak večer predpisano molitev? Gospodje, to je Vaša dušnopastirska skrb in dušnopastirska odgovornost.

Prvo nedeljo po Novem letu, 7. januarja, imate spet priložnost, da se z vso vnemo zavzamete za to bratovščino: da jo vpeljete, kjer še ni vpeljana; da jo utrdite, kjer je že. Zelo ljubo mi je, da bo tudi naš mesečnik Bogoljub poslej posvetil vpeljavi in utrditvi te bratovščine posebno pozornost.

Da pa dušni pastirji pokažete, da po župnijah ta bratovščina res tudi živi in družine vodi, pošljite ordinariatu do konca maja letno poročilo vsaj o številu novo priglasenih družin in njih članov.

Obnovim pa tudi letos že leta 1937 izdano naročilo gg. arhidiakonom in dekanom v zadevi te bratovščine.

V Ljubljani, dne 13. decembra 1939.

† Gregorij,
škof.

77.

Člani izpitnega odbora

za oceno veroučiteljskih kandidatov ljudskih šol.

Z odlokom ministrstva prosvete, odd. za ljudske šole, verski odsek, z dne 13. novembra 1939, št. V. 4596, so bili na temelju čl. 5 in 6 Pravilnika o polaganju državnega strokovnega izpita za veroučitelje ljudskih šol št. Op. 6621/35 potrjeni za šolsko leto 1939/40 za člane izpitnega odbora

* Škofijski ordinariat ima v zalogi barvano reprodukcijo Jelovškove slike sv. Družine, ki se nahaja v cerkvi sv. Petra v Ljubljani. Velikost 26×22 centimetrov, cena 2 oziroma 3 din. Ta slika je prav primerna za družine, ki so članice bratovščine sv. Družine.

za oceno veroučiteljskih kandidatov za strokovne bogoslovne predmete za Ljubljano:

dr. Alojzij Zupan, stolni kanonik v Ljubljani;
dr. Franc Jaklič, gimnazijski profesor v Ljubljani;
Ignacij Zaplotnik, katehet v Ljubljani.

Namestniki:

dr. Jakob Kotnik, gimnazijski profesor v Ljubljani;
Maks Stanonik, gimnazijski profesor v Ljubljani;
Ivan Žerjav, katehet v Ljubljani.

78.

Ustanovitev župnije na Rakeku.

Z listino škofijskega ordinariata v Ljubljani z dne 6. decembra 1939, št. 5790, se je ustanovila nova župnija presv. Srca Jezusovega na Rakeku v cerkniški dekaniji. Novo župnijo tvori del župnije Cerknica. Župnijo škof prosto podeljuje in jo oskrbuje župnik, ki mu gre pravica do vseh prejemkov iz državne blagajne.

Ustanovitev župnije je odobrilo ministrstvo za pravosodje z odlokom z dne 10. novembra 1939, št. 95211.

Nova župnija se začne dne 1. januarja 1940.

št. 5787.

79.

Javljanje nevarnosti od sovražnih letal.

V smislu čl. 12 točke 2/9 uredbe o zaščiti pred napadi iz zraka z dne 13. aprila 1939 (Službeni list št. 195/36) je bilo treba določiti znake, s katerimi se daje prebivalstvu na znanje, da preti napad sovražnih letal.

Po dopisu kr. banske uprave dravske banovine v Ljubljani z dne 5. decembra 1939, št. 8605/4, so se sprejeli med drugim kot primerni tudi sledeči znaki za nevarnost oz. za prenehanje nevarnosti:

1. za znak preteče nevarnosti:

v krajih, kjer so na razpolago samo cerkveni zvonovi, naj se z njimi dve minuti s prekinitvami močno zvoni, event. na način »plat zvona bije«.

2. kot znak, da je nevarnost sovražnih letal minila, je bilo dogovorjeno:

v krajih, kjer so na razpolago cerkveni zvonovi, se izvede dve minuti trajajoče neprekinjeno potrkavanje zvonov.

To se sporoča cerkvenim predstojništvom zaradi ravnanja.

V Ljubljani, dne 7. decembra 1939.

Ign. Nadrah,
gen. vikar.

Slovstvo.

Hardy Schilgen S. J.: **Ti i on. — Ti i ona.** Odnos dekleta do mladeniča in odnos mladeniča do dekleta. Hrvatski prevod. Tisk Narodne tiskare Zagreb, Palmotičeva 3. — Delo nemškega originala je prevedeno že na deset jezikov. Knjiga bi bila koristna vsakemu duhovniku kot priročnik pri vzgoji mladine v delikatnem seksualnem problemu. Priporočamo. Cena 20 oziroma 30 din.

Peter Julij Eymard: **Presveti Zakrament.** II. del. Premišljevanja o svetem obhajilu. Ljubljana 1939. Založila Kongregacija duhovnikov in bogoslovcev. Cena 26, 30 oz. 34 din. — Premišljevanja, ki so res biseri naše nabožne literature, se bodo gotovo priljubila in razširila tudi med nami. Priporočamo.

Indijska knjižica zv. 16: **Roža z indijskih poljan.** Zgodba duše, ki je iskala Boga. Spisal Anton Vizjak S. J. — Priporočamo.

Knjižice salez. družbe: št. 144: **Daj ubogim**; št. 145: **Glas vpijočega v puščavi**; št. 146: **Duhovni koledarček.** — Priporočamo.

Št. 5830.

81.

Konkurzni razpis.

S tem se razpisuje: **kanonikat** (ad baculum) stolnega kapitlja v Ljubljani, župnija **Dobráva** pri Kropi v radovljiški dekaniji in novoustanovljena župnija **Rakek** v cerkniški dekaniji.

Pravilno opremljene prošnje je nasloviti in poslati na škofijski ordinariat v Ljubljani.

Rok za vlaganje prošenj se zaključi dne 15. februarja 1940.

V Ljubljani, dne 15. decembra 1939.

† Gregorij,
škof.

82.

Škofijska kronika.

Umeščen je bil Franc Lovšin, župnik v Rakitni, dne 5. decembra 1939 na župnijo Dol pri Ljubljani.

Podeljena je bila župnija Hotedršica Jožefu Ferkulju, kaplanu v Moravčah.

Imenovana sta bila: Ignacij Kunstelj, kaplan v Zagorju ob Savi, za upravitelja župnije Rakitna, in Ivan Špendal, župnik v Ljubnem, za soupravitelja župnije Dobráva pri Kropi.

Premeščen je bil Anton Smolič, kaplan na Igu, za kaplana v Polhov Gradec.

Upokojena sta bila duhovnika Andrej Magajna in Aleksander Martelanc, C. M.

Ordinacije. Subdiakonat je dne 12. novembra 1939 prejel Emil H u - n y á r, bogoslovec apost. admin. Banata, prezbiterat pa dne 3. dec. 1939 Ferdinand B a b n i k.

Umrli so: Jožef R o g e l j, župnik na Dobrávi pri Kropi, dne 4. decembra 1939, v starosti 53 let; Jožef Š i š k a, stolni kanonik v Ljubljani, dne 10. decembra 1939, v starosti 79 let, in Jožef B o r š t n a r, bisero-mašnik in župnik v p., v Ljubljani, dne 12. decembra 1939, v starosti 90 let. — Naj v miru počivajo!

Škofijski ordinariat v Ljubljani,

dne 20. decembra 1939.

† **Gregorij,**

škof.

Jože Jagodic,

škof. kanceler.

Vsebina: 75. Za 30 letnico ACM. — 76. Bratovščina sv. Družine. — 77. Člani izpitnega odbora za veroučiteljske kandidate ljudskih šol. — 78. Ustanovitev župnije na Rakeku. — 79. Javljanje nevarnosti od sovražnih letal. — 80. Slovestvo. — 81. Konkurni razpis. — 82. Škofijska kronika.

Izdajatelj: Škofijski ordinariat (Ignacij Nadrah). — Odgovorni urednik: Jože Jagodic.
Tiska Jugoslovanska tiskarna v Ljubljani (Jože Kramarič).